

ŚWIAT KSIĘGOWYCH

Stowarzyszenie Księgowych w Polsce istnieje od **1907** r. Pismo bezpłatne. ISSN 1896-5040 Nr 4(6)/ **2007**

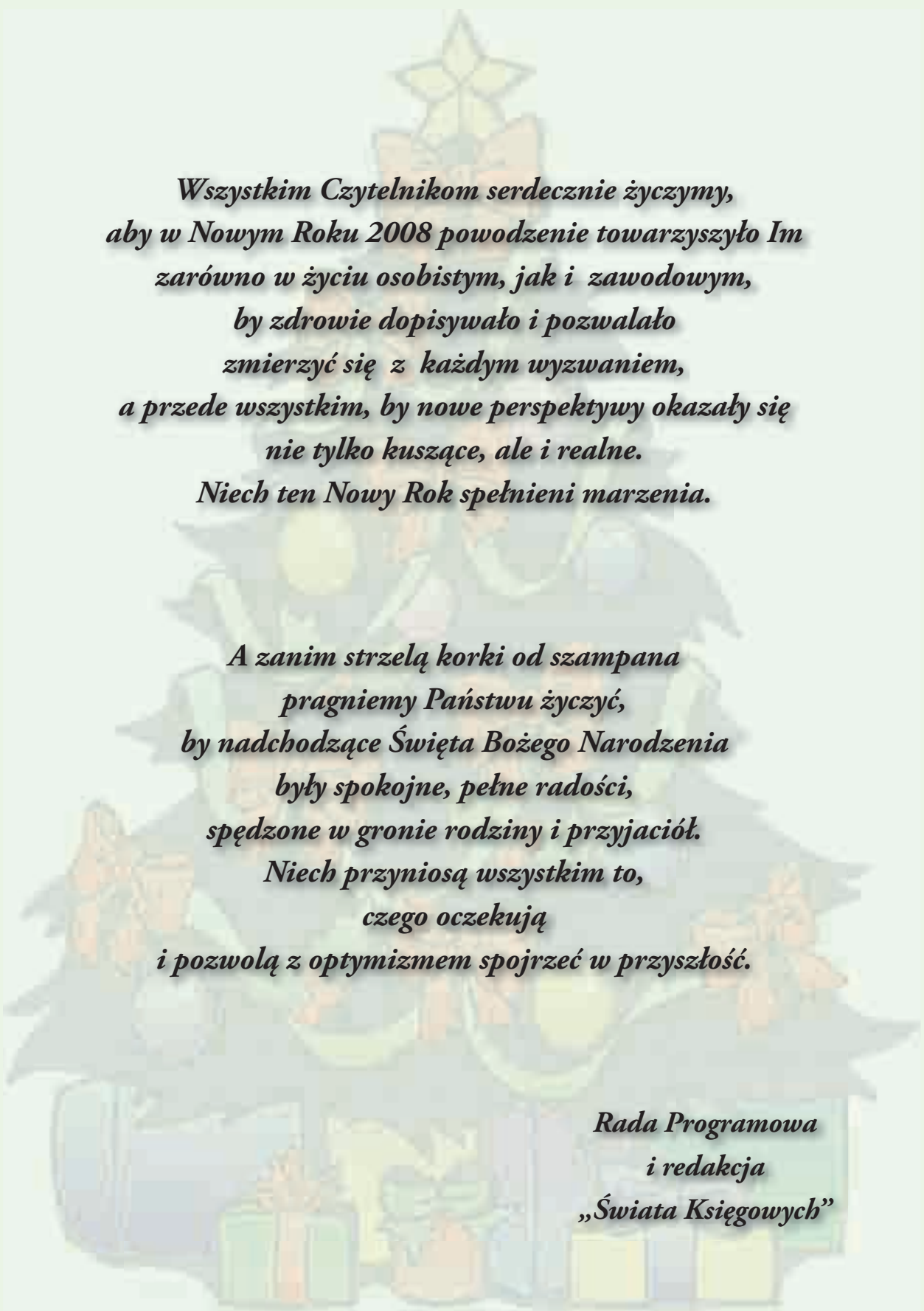
**Korporacja
dla księgowych**

**Europejskie
regulacje**

**Nikt nie będzie
bezczynny**

**Początek
tradycji**

*Wszystkim Czytelnikom serdecznie życzymy,
aby w Nowym Roku 2008 powodzenie towarzyszyło Im
zarówno w życiu osobistym, jak i zawodowym,
by zdrowie dopisywało i pozwalało
zmierzyć się z każdym wyzwaniem,
a przede wszystkim, by nowe perspektywy okazały się
nie tylko kuszące, ale i realne.
Niech ten Nowy Rok spełnieni marzenia.*

*A zanim strzelą korki od szampana
pragniemy Państwu życzyć,
by nadchodzące Święta Bożego Narodzenia
były spokojne, pełne radości,
spędzone w gronie rodziny i przyjaciół.
Niech przyniosą wszystkim to,
czego oczekują
i pozwolą z optymizmem spojrzeć w przyszłość.*

*Rada Programowa
i redakcja
„Świata Księgowych”*

W NUMERZE

rachunkowość

Teoria i praktyka

4

opinie

Korporacja dla księgowych

5

certyfikacja zawodu

Europejskie regulacje

7

ważne sprawy SKwP

Nikt nie będzie beczynny

10

księgowość

Czas bilansu to czas...

11

wokół nas

W telegraficznym skrócie

12

prezentacje

Oddział Okręgowy SKwP
w Gdańsku

13

forum młodych księgowych

Początek tradycji

14

zmiany w prawie

15

Drodzy Państwo!

Mijająca kadencja w działalności Stowarzyszenia Księgowych w Polsce, zamykająca okres stulecia ruchu zawodowego księgowych na ziemiach polskich, sprzyja podsumowaniom, ocenom i refleksjom nad tym co udało się osiągnąć, dyskusji nad przyszłością, nad wizją tego co można i trzeba jeszcze zrobić, w jakim kierunku dążyć. Okoliczności te sprawiają, że w ruchu zawodowym księgowych jesteśmy świadkami czegoś wyjątkowego, co wydaje się mieć ogromne znaczenie dla jego przyszłości.

Mijająca kadencja pracy samorządu zawodowego księgowych przypadła na początek nowego stulecia jego działalności. Charakteryzuje je akcesja Polski do UE, podjęcie wyzwań związanych z nowymi warunkami konkurencji na rynku edukacyjnym i wykorzystaniem środków unijnych. Wiąże się to z przyjęciem znacznie zmodyfikowanych sposobów działania narzuconych przez surowe zasady pozyskiwania, realizacji, kontroli i rozliczania projektów unijnych.

Był to również okres szerokiego wykorzystywania zasad MSSF, MSRF, istotnej modyfikacji prawa o rachunkowości, wdrażania słusznej, choć trudnej, zasady wyceny „w wartości godziwej”. Na tę kadencję przypada ogłoszenie przez Międzynarodową Federację Księgowych w 2003 r. Międzynarodowych Standardów Edukacyjnych. Uświadamiają one współczesną rolę zawodowych księgowych, znaczenie ich kompetencji zawodowych i zasad etycznych, a przede wszystkim konieczność dalszych starań o atestację zawodu księgowego i uzmysłowienie potrzeby ustawicznego kształcenia. Przyjęto też niezwykle istotny dla środowiska dokument – „Kodeks zawodowej etyki w rachunkowości”. Przedmiot naszej troski w nowej kadencji stanowią i inne problemy związane z przemianami w gospodarce, m.in.: rozproszenie stanowisk pracy księgowych, współdziałanie z doradcami podatkowymi, działanie zawodowe w warunkach dalszego rozchodzenia się przepisów prawa bilansowego i prawa podatkowego.

Osiągnięcia i zadania stara się pokazywać „Świat Księgowych”, pismo Stowarzyszenia, pismo młode (obchodzi rocznicę pierwszej edycji), które powinno dotrzeć do każdego członka i sympatyka naszej organizacji. Wierzymy, że „Świat Księgowych” stanie się zwierciadłem tego, co dzieje się w środowisku księgowych, będzie promował rachunkowość i samorząd zawodowy księgowych, zyskując im sympatyków. Zapraszamy do współpracy.

prof. Bronisław Micherda
przewodniczący Rady Programowej „Świata Księgowych”
wiceprezes Zarządu Głównego SKwP

Stowarzyszenie Księgowych
w Polsce, Zarząd Główny
ul. Górnośląska 5; 00-443 Warszawa

tel.: 022 622 77 39, 022 622 77 40,
faks: 022 622 77 81, NIP: 526-030-79-56
e-mail: sekretariat@skwp.org.pl

Redakcja: ul. Górnośląska 5; 00-443 Warszawa,
tel. 022 629 00 66, faks 022 625 33 30
e-mail: sekretariat@cosz.org.pl

Prezydium Zarządu Głównego:

Prezes: **Zbigniew Messner**

Wiceprezesi: **Franciszek Wala,**
Bronisław Micherda

Sekretarz generalny: **Stefan Czerwiński**

Skarbnik: **Edward Kosakowski**

Rada programowa: **Grażyna Boryń,**
Stefan Czerwiński, Zdzisław Fedak, Ryszard Gorycki,
Bronisław Micherda (przewodniczący), Janusz Turakiewicz
Redaktor naczelna: **Jolanta Roszczyk**
Sekretarz redakcji: **Małgorzata Szczepańska**
Projekt graficzny i łamanie: **MiMR**
Druk: **PZGraf Koszalin**

© by SKwP. Publikacja jest chroniona przepisami prawa autorskiego. Wykonywanie kserokopii lub powielanie inną metodą oraz rozpowszechnianie bez zgody wydawcy w całości lub części jest zabronione i podlega odpowiedzialności karnej. Przedruk materiałów ze „Świata Księgowych” (w całości lub części), wprowadzanie do banku danych oraz przenoszenie na nośniki magnetyczne dozwolone na zasadach ustalonych w ustawie – Prawo autorskie. Redakcja zastrzega sobie prawo do skracania i adiustacji tekstów oraz zwrotu zamówionych materiałów a niezatwierdzonych do druku. Materiałów niezamówionych nie zwracamy. Redakcja nie ponosi odpowiedzialności za treść zamieszczonych reklam.

Teoria i praktyka

W tym roku (20–22 września) Ogólnopolski Zjazd Katedr Rachunkowości zorganizowała Katedra Rachunkowości Akademii Ekonomicznej w Poznaniu.

Główny temat „Rachunkowość w teorii i praktyce” wzbudził duże zainteresowanie. Nawiązywał do tego, co najważniejsze na obecnym etapie rozwoju rachunkowości, czyli tworzenia nowych i doskonalenia już istniejących rozwiązań naukowych, które możliwie najlepiej służyłyby praktyce. W tej dziedzinie praktyka szybko i skutecznie weryfikuje osiągnięcia nauki.

Tegoroczny zjazd zgromadził wyjątkowo dużą liczbę uczestników. Wzięło w nim udział 165 osób zarówno z uczelni państwowych, jak i prywatnych, uczestniczyły także władze ZG SKWP oraz KIBR. Wielu było młodych pracowników, co dowodzi, że rachunkowość jest ważną dyscypliną naukową, z którą można wiązać przyszłość. Zjazd stanowił okazję do zaprezentowania współczesnej myśli teoretycznej w nauce rachunkowości, wytyczenia kierunków dalszego jej rozwoju oraz przedstawienia wyników badań empirycznych prowadzonych przez poszczególne ośrodki akademickie w kraju. Łącznie, po dokonanej weryfikacji i recenzjach, do druku zakwalifikowano 107 opracowań*.

Od lewej: prof. Wiktor Gabrusewicz, prof. Henryk Sobolewski, prof. Witold Jurek

Całość obrad odbyła się w czterech sesjach: plenarnej i trzech problemowych poświęconych: teorii i kierunkom rozwoju rachunkowości, problemom teoretycznym i praktycznym rachunkowości finansowej, rachunkowości zarządczej, sprawozdawczości i analizie finansowej. Z punktu widzenia rachunkowości jako dyscypliny naukowej najważniejsza była pierwsza sesja plenarna na której wystąpili m.in. profesorowie M. Gmytrasiewicz, M. Kwiecień, A. Karmańska. Prof. M. Gmytrasiewicz w swoim wystąpieniu stwierdziła, iż w ostatnim czasie brakuje prac naukowych o znaczeniu przełomowym, które otwierałyby nowe perspektywy dla rozwoju nauki rachunkowości. Obserwuje się natomiast dostosowywanie rachunkowości do potrzeb praktyki, a zwłaszcza do potrzeb inwestorów. W związku z tym następuje scalanie retro i perspektywicznego ujęcia rachunkowości. Zmienia się system wyceny. W tej sytuacji trudno mówić o rachunkowości finansowej, rachunkowości podatkowej, zarządczej itp. Rachunkowość jest po prostu jedna.

Na współczesne meandry tej dziedziny zwróciła uwagę prof. dr hab. M. Kwiecień w opracowaniu „Rachunkowość na niebezpiecznym zakręcie”. W wystąpieniu stwierdziła, że ów niebezpieczny zakręt dla rachunkowości wynika z nowej gospodarki (nowej ekonomii), w której

Prof. Maria Gmytrasiewicz

klasyczne czynniki rozwoju przedsiębiorstwa tracą na znaczeniu, a zaczyna się liczyć wiedza, informacja i nowoczesna technologia. One stają się najważniejszym źródłem wartości przedsiębiorstwa, ale też wielkim problemem dla rachunkowości związanym głównie z prawidłową wyceną tej wartości. Nowa i globalna gospodarka sprawiają, że rachunkowość staje się międzynarodowym językiem biznesu. Aby ten język był bardziej zrozumiały i porównywalny w rachunkowości, poddaje się go procesowi standaryzacji i harmonizacji.

Prof. dr hab. A. Karmańska w swoim wystąpieniu, opartym na publikacji pt. „Wartość ekonomiczna a paradygmat metody bilansowej”, zaprezentowała interesujący, choć może dyskusyjny, problem dotyczący roli wartości ekonomicznej w rozwoju nauki rachunkowości.

Wystąpienia zwróciły uwagę uczestników na relacje pomiędzy teorią a praktyką rachunkowości. Czy nauka rachunkowości jest i będzie zawsze pochodną praktyki? Czy praktyka wyprzedza naukę? Jakie ma szanse współczesna nauka rachunkowości w oddziaływaniu na praktykę?

Wiele interesujących wystąpień wraz z ożywioną dyskusją odbywało się również na pozostałych sesjach naukowych. Zainteresowanych odsyłam do opublikowanych materiałów Zjazdu.

* Opublikowano je w numerze specjalnym Zeszytów Teoretycznych Rachunkowości (t. 38 – 17 opracowań) oraz w trzech tomach wydanych przez Wydawnictwo Akademii Ekonomicznej w Poznaniu poświęconych rachunkowości finansowej (t. 1 – 39 opracowań), rachunkowości zarządczej (t. 2 – 17 opracowań) oraz sprawozdawczości i analizie finansowej (t. 3 – 34 opracowania).

Korporacja dla księgowych

W ubiegłym numerze zamieściliśmy pierwszy artykuł dotyczący certyfikacji zawodu księgowego i zaprosiliśmy Czytelników do dyskusji. Dziś prezentujemy pierwszą z Państwa opinii.

Szybki rozwój technik informacyjnych i globalizacja gospodarki doprowadziły w ostatnich latach do znacznego poszerzenia wiedzy ekonomicznej naszego społeczeństwa. Wykształcenie ekonomiczne odgrywa coraz większą rolę, umożliwiając efektywne uczestniczenie w życiu społecznym. Ma ono również istotne znaczenie dla rozwoju działalności gospodarczej w powiązaniu z ogólnoświatowym funkcjonowaniem systemu rachunkowości. Należy podkreślić rangę rachunkowości jako instrumentu prezentacji rzeczywistości ekonomicznej, który ma znaczący wpływ na podejmowane decyzje gospodarcze. Rachunkowość bezsprzecznie stanowi instrument, ale wybór decyzji uzależnia się od prezentowanych wyników ekonomicznych w postaci sprawozdań, które są sumą zachowań psychologicznych, warunków gospodarczych oraz wiedzy. Na rzetelne i wiarygodne zaprezentowanie pozycji przedsiębiorstwa i wyników ekonomicznych niewątpliwie ma wpływ wiedza kadry księgowej.

Globalne i burzliwe zmiany w sposobie prowadzenia działalności gospodarczej stwarzają wiele okazji do łamania zasad etyki pracy i etycznego współdziałania pracowników związanych z rachunkowością. W wielu sprawach etyka staje się niewygodnym ograniczeniem. Zdarza się, że są budowane pewne standardy działań bez przestrzegania zasad etyki lub z poważnym ich naruszeniem w imię partykularnych, komercyjnych interesów. Zjawiska nieetycznego zachowania stają się powszechne i dlatego nie zauważamy popełnianych błędów. Motywów podej-

mowania nieetycznych zachowań przez księgowych jest wiele. Wynikają głównie z nacisków zarządów, zagrożenia utraty pracy, możliwości uzyskania dużych pieniędzy, braku odpowiedzialności za podjęte działania, niejednoznaczności przepisów prawa, braku wiedzy i indywidualnych cech charakteru.

Dlatego stanowisko głównego księgowego winny piastować osoby posiadające stosowne wykształcenie, doświadczenie i cechujące się odpowiednim poziomem etyki. Bardzo ważny element stanowi właściwa i ciągła edukacja księgowych oraz wskazanie im zasad etyki, które powinny być przez nich przestrzegane.

Powstaje jednak pytanie, czy w obecnej sytuacji prawnej możliwe jest egzekwowanie od księgowych ustawicznego kształcenia się i etycznego postępowania?

Niezbędne wydaje się wprowadzenie odpowiednich mechanizmów, które z jednej strony nadadzą zawodowi większy prestiż, a z drugiej strony spowodują podniesienie jego poziomu merytorycznego i etycznego.

Należy mieć świadomość, iż księgi i sprawozdanie finansowe muszą wiernie odzwierciedlać rzeczywistość. Od tego zależy zarówno bezpieczeństwo obrotu gospodarczego, a więc racjonalność przesłanek uzasadniających powierzenie przez udziałowców i banki pieniędzy przedsiębiorstwu lub sprzedaż dostaw i usług na kredyt kupiecki, jak i racjonalność działania osób kierujących przedsiębiorstwem.

Certyfikacja zawodu księgowego jest zatem niezbędna. Dlaczego inne zawody mają określone standardy wykonywania zawodu, a księgowi nie? Wbrew temu, co się mówi, grupa „normowanych” zawodów się powiększa (choćby ostatnio o rzemieślników).

Wprowadzenie odpowiednich regulacji zawodu księgowego może nastąpić dwiema drogami. Poprzez unormowa-

nie ustawowe lub poprzez wydawanie odpowiednich certyfikatów, potwierdzających posiadane kompetencje, przez organizacje takie, jak Stowarzyszenie Księgowych (na wzór choćby ACCA). Certyfikaty te muszą być rozpoznawalne i cenione przez pracodawców, usługodawców, przez osoby i instytucje korzystające z pracy księgowego. A Stowarzyszenie Księgowych w Polsce już dziś posiada odpowiednie narzędzia – „Międzynarodowe standardy edukacyjne dla zawodowych księgowych” i „Kodeks zawodowej etyki w rachunkowości”.

Uregulowanie zawodu księgowego powinno opierać się na wprowadzeniu przejrzystych, prostych i uczciwych zasad, które nie muszą oznaczać „zamknięcia” grupy. Należy wprowadzić wymogi bardzo klarowne, ale nie przesadnie wygórowane, aby nie utrudniały dostępu do zawodu. Regulacje powinny objąć przede wszystkim osoby sporządzające sprawozdania finansowe, a więc potocznie nazywane głównymi księgowymi. Do grupy tej należałoby włączyć osoby posiadające świadectwa kwalifikacyjne i certyfikaty księgowe, jednocześnie poszerzając zakres czynności „głównych księgowych” o usługowe prowadzenie ksiąg rachunkowych.

Za spełnienie wymogów kwalifikacyjnych uznać należałoby posiadanie wykształcenia wyższego ekonomicznego, najlepiej o specjalności rachunkowości oraz trzyletni staż pracy w księgowości. Alternatywą mogłoby być uzupełnienie wykształcenia kursami specjalistycznymi.

Korporacja dla księgowych

mi, organizowanymi przez profesjonalne ośrodki szkoleniowe, lub zdanie egzaminu z zakresu objętego czynnościami przypisanymi do głównych księgowych.

Do przedyskutowania pozostaje kwestia wprowadzenia egzaminów na księgowych. Co prawda, „Międzynarodowe standardy edukacyjne dla zawodowych księgowych” w swoich założeniach przyjmują, iż księgowi winni zdać, przed przyznaniem tytułu, odpowiedni egzamin zawodowy, ale wcale nie musi być on poprzeczką pokonywaną jedynie przez nielicznych. Należałoby tę poprzeczkę umieścić na takim poziomie, aby nie odstraszała potencjalnych kandydatów, ale jednocześnie gwarantowała, że dopuszczone do zawodu osoby posiadają odpowiednie kwalifikacje i to niezależnie, czy tytuł nadawany byłby na podstawie zapisów ustawowych, czy korporacyjnych.

Uregulowanie zawodu księgowego dałoby przedsiębiorstwom wiele korzyści. Nastąpiłaby poprawa jakości sprawozdań finansowych, zwiększyłyby się pra-

widłość sporządzanych deklaracji podatkowych. Szkolenia przygotowujące do wykonywania zawodu, jak i szkolenia obligatoryjne upowszechniałyby najnowsze rozwiązania, niezbędne do prawidłowego prowadzenia ksiąg rachunkowych. Umożliwiłyby to prawidłowe wykorzystywanie rozwiązań alternatywnych, dopuszczanych przez prawo.

Ponadto odpowiednie regulacje powinny wprowadzać zasady etyki, co zostało dokonane w „Kodeksu zawodowej etyki w rachunkowości”, przygotowanym przez Stowarzyszenie Księgowych w Polsce. Etyczne postępowanie nie jest przeszkodą w prowadzeniu działalności, ale pożytkiem przysporzającym korzyści. Powinni to sobie wszyscy uświadomić i księgowi, i środowisko biznesowe. Odpowiedni i przejrzysty system udzielania uprawnień do wykonywania zawodu pozwoli podnieść jego rangę i nadać mu prestiż, który powinien mieć ze względu na strategiczne znaczenie dla całej gospodarki. Zagwarantowanie, iż w Polsce

księgowy to osoba posiadająca odpowiednie wykształcenie i postępująca zgodnie z zasadami etyki, pozwoli polskiemu przedsiębiorstwu zdobyć u innych firm zaufanie, iż przedstawiają prawidłowe wielkości w sprawozdaniach finansowych.

A czy potrzebna do tego jest korporacja? Jej powołanie ma na celu tylko i wyłącznie zgromadzenie głównych księgowych w jednej organizacji, która mogłaby czuwać nad kompetentnym i etycznym wykonywaniem zawodu. Ważne jest stworzenie korporacji, która ustalałaby normy wykonywania zawodu, kodeks postępowania etycznego oraz inne zasady, wpływające na poprawę pracy księgowych. Pracy, z której korzysta bardzo wiele osób i instytucji.

Oczywiście, można przedsiębiorcy pozostawić wybór, czy zatrudni księgowego z certyfikatem, czy bez, ale ... osoba posiadająca uprawnienia gwarantowałaby bezpieczeństwo i wysoki poziom pracy. A takie gwarancje są wiele warte.

Stowarzyszenie Księgowych w Polsce Zarząd Główny
Centralny Ośrodek Szkolenia Zawodowego
 zaprasza do udziału w szkoleniach:

KONFERENCJA PODATKOWA

Podatki 2008

23–24 stycznia 2008 r., Warszawa

I dzień:

- Zmiany w ustawie o podatku dochodowym od osób fizycznych
- Zmiany w ustawie o podatku dochodowym od osób prawnych
- Zmiany w Ordynacji podatkowej

II dzień:

- Zmiany w ustawie o podatku od towarów i usług
- Orzecznictwo ETS i polskich sądów administracyjnych w zakresie VAT

Prowadzenie:

Hanna Lubińska — biegły rewident,
doradca podatkowy

Adam Bącal — sędzia NSA

Dorota Kosacka-Łędzewicz — doradca podatkowy

Krzysztof Komorniczak — doradca podatkowy

Paweł Wójciak — doradca podatkowy

Szczegółowych informacji udziela: Anna Zajkowska

e-mail: anna.zajkowska@cosz.org.pl, tel.: 0 22 629 00 66 lub Dział Szkoleń: tel.: 0 22 622 83 26 wew. 110

Europejskie regulacje

W krajach UE, zgodnie z odpowiednimi dyrektywami, regulacji podlega jedynie zawód biegłego rewidenta. Zakres i obowiązki nakładane w Europie na biegłych rewidentów były do tej pory regulowane odmiennie.

Dopiero dyrektywa 2006/43/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z 17 maja 2006 r. w sprawie ustawowych badań rocznych sprawozdań finansowych i skonsolidowanych sprawozdań finansowych (VIII dyrektywa) wprowadziła wiele wspólnych, ujednoliconych rozwiązań dla wszystkich członków UE.

Zawód księgowego pozostaje na razie nieuregulowany, choć odnoszą się do niego mniej lub bardziej sformalizowane wymogi określone w poszczególnych krajach europejskich. Każde z państw prezentuje inne podejście do niego, co znajduje odzwierciedlenie w ich odmiennym statusie. W kilku krajach UE ścisłym regulacjom podlegają jedynie księgowi świadczący usługi na rzecz podmiotów trzecich (tj. wykonujący wolny zawód). W innych sprawy te unormowano poprzez nadanie odpowiednich uprawnień organizacjom zawodowym oraz uznanie przez państwo lub rynek wydawanych przez nie dyplomów i tytułów potwierdzających kwalifikacje. Prezentujemy pięć krajów i funkcjonujące w nich podejścia do „regulacji” profesji księgowych.

Francja

 Księgowi wykonujący wolny zawód (świadczący usługi księgowe na rzecz podmiotów trzecich) mają obowiązek należeć do organizacji zawodowej, tj. do Stowarzyszenia Dyplomowanych Księgowych (*Ordre des Experts Comptables*), która podlega nadzorowi Ministerstwa Finansów. Chcąc uzyskać prawo do

Fot.: www.bigfoto.com

świadczania usług księgowych oraz tytuł dyplomowanego księgowego (*expert comptable*), dana osoba musi spełnić wiele wymogów. Prócz uzyskania odpowiedniego wykształcenia i odbycia praktyki zawodowej zdaje wieloetapowe egzaminy kończące się egzaminem dyplomowym. Kandydatów do zawodu dyplomowanego księgowego czeka 16 egzaminów pisemnych przeprowadzanych przez Ministerstwo Edukacji. Z niektórych z nich można zostać zwolnionym w zależności od posiadanego wykształcenia. Istotne jest, że organizacja członkowska skupiająca dyplomowanych księgowych nie może zajmować się kształceniem poprzedzającym uzyskanie kwalifikacji zawodowych. Tym niemniej ma możliwość wpływania na treść programów nauczania, a jej członkowie zasiadają w komisjach egzaminacyjnych. Organizacja członkowska odpowiada natomiast za ustawiczne doskonalenie zawodowe swoich członków po uzyskaniu przez nich dyplomu księgowego. Dyplomowani księgowi posiadają tak wysokie kwalifikacje, iż mogą wykonywać zawód biegłego rewidenta zaledwie po spełnieniu wymogu odbycia praktyki zawodowej i zdaniu egzaminu z zakresu badania sprawozdań finansowych. Należy podkreślić, iż księgowi zatrudnieni w firmach i w organizacjach (tj. na umowę o pracę) nie mają jakiegokolwiek uznanego statusu i nie mogą po-

sługiwać się tytułem dyplomowanego księgowego. Co więcej, dyplomowany biegły księgowy, który nie zamierza dalej wykonywać wolnego zawodu i decyduje się na podjęcie pracy w firmie (niebędącej firmą księgową), jest zobligowany do rezygnacji z przynależności do organizacji członkowskiej. Wynika to z zapisu w kodeksie etyki, który przewiduje, że dochody dyplomowanego księgowego uzyskiwane z jednego źródła nie powinny przekraczać 15%.

W rejestrze organizacji zawodowej, tj. *Ordre des Experts Comptables*, znajdują się nie tylko osoby fizyczne, ale także firmy księgowe (w formie spółek cywilnych, spółek z o.o. i spółek akcyjnych). Możliwość zarejestrowania w nim firmy księgowej zależy od tego, jaka część kapitału i prawa głosu przypada w udziale dyplomowanym księgowym. W spółce cywilnej wszyscy partnerzy muszą być dyplomowanymi księgowymi, w spółce z ograniczoną odpowiedzialnością 3/4 kapitału i prawa głosu powinno należeć do biegłych księgowych.

Norwegia

 Do pewnego stopnia analogiczne jak we Francji rozwiązania funkcjonują w Norwegii. Tu również uregulowaniu podlega zawód księgowego, który świadczy usługi na rzecz stron trzecich (tj. wykonuje wolny zawód). Jednakże osoby te (dyplomowani księgowi) nie mają obowiązku przynależności do organizacji zawodowej. Ich działalność reguluje ustawa o księgowych świadczących usługi zewnętrzne, która weszła w życie w 1993 r. Określa ich obowiązki w zakresie dotyczącym wiedzy i wykształcenia, doświadczenia zawodowego, zasad wykonywania zawodu zgodnie z przepisami i regulacjami, kontynuacji nauki po zdobyciu uprawnień oraz nadzoru i sankcji. Nadzór nad księgowymi, ale

Europejskie regulacje

Fot.: www.cepolina.com

również nad firmami zajmującymi się świadczeniem usług księgowych na rzecz stron trzecich, sprawuje organ nadzoru finansowego (*Kredittilsynet*). Ponadto nadzoruje on biegłych rewidentów, a także banki, zakłady ubezpieczeniowe, rynki kapitałowe i urzędy skarbowe. Organ nadzoru finansowego odpowiada również za certyfikację oraz rejestrację księgowych i firm księgowych. Co ciekawe, prawo do świadczenia usług księgowych i uzyskany certyfikat nie jest nadawany księgowym na czas nieograniczony, ale podlega odnowieniu po 5 latach. Odnowienie certyfikatu wymaga od księgowego odbycia 16 dni szkoleń oraz przepracowania przynajmniej 2000 godzin w ciągu okresu objętego autoryzacją. Firmy księgowe, aby uzyskać autoryzację mają obowiązek wpisania się do rejestru, prowadzonego przez organ nadzoru finansowego, ich kierownik musi posiadać tytuł dyplomowanego księgowego, sytuacja finansowa firmy powinna wzbudzać zaufanie, a jej siedziba mieścić się na obszarze Norwegii. Na mocy niedawnego porozumienia, zawartego między organem nadzoru finansowego (*Kredittilsynet*) i Stowarzyszeniem Księgowych Norwegii (NARF), kontrola wewnętrzna i nadzór nad dyplomowanymi księgowymi należącymi do NARF pozostaje w gestii samej organizacji zawodowej. Tym niemniej wszelkie wyniki kontroli muszą być przedkładane w *Kredittilsynet*, który ponadto ma wgląd w założenia, treść i system kontroli przeprowadzanych przez NARF.

Włochy

 Osoby świadczące usługi księgowe na rzecz stron trzecich i legitymujące się zastrzeżonym tytułem zawodowym (*dottore commercialista* lub *esperto contabile*) mają obowiązek posiadania wykształcenia uniwersyteckiego (minimum trzy lata w przypadku *esperto contabile* lub pięć lat w przypadku *dottore commercialista*), uzupełnionego trzyletnią praktyką zawodową. Funkcjonują zatem dwa tytuły zawodowe, z którymi wiąże się świadczenie innego rodzaju usług. *Esperto contabile* zajmuje się prowadzeniem ksiąg i płatami, zeznaniami podatkowymi, oceną działalności zgodnej z wymogami prawa oraz rewizją finansową. *Dottore commercialista* może wykonywać wszystkie czynności właściwe dla *esperto contabile*, a ponadto ma prawo przeprowadzania wyceny przedsiębiorstw, doradzania jednostce w związku z opracowaniem przez nią obligatoryjnych planów gospodarczych, dokonywania oceny biznesplanów w celu uzyskania finansowania, reprezentowania firmy przed sądami w sprawach dotyczących podatków, bycia syndykiem masy upadłościowej.

Fot.: www.bigfoto.com

Kandydat, ubiegający się o prawo do usługowego prowadzenia ksiąg, musi zdać egzamin państwowy. Trzy elementy, tj. odpowiednie wykształcenie, trzyletnia praktyka zawodowa i zdany egzamin państwowy, upoważniają daną osobę do wykonywania zawodu księgowego, z czym wiąże się ponadto obowiązek przynależności do którejś z organizacji zawodowych nadzorowanych przez

Ministerstwo Sprawiedliwości. We Włoszech, podobnie jak we Francji, ten sam egzamin państwowy, który zdają kandydaci na dyplomowanych biegłych księgowych, upoważnia do ubiegania się o wpis na listę biegłych rewidentów pod warunkiem odbycia praktyki zawodowej w dziedzinie rewizji finansowej. Jeżeli trzyletnia praktyka dotyczy zarówno rachunkowości, jak i badania, tj. przebiega u osoby będącej biegłym księgowym i biegłym rewidentem, księgowy ma prawo do wpisu w dwóch rejestrach, tj. biegłych księgowych i biegłych rewidentów. We Włoszech tylko *dottore commercialista* wykonujący wolny zawód jest objęty obowiązkiem ustawicznego szkolenia zawodowego i podlega nadzorowi oraz kontroli sprawowanej przez lokalne oddziały, skupiające zarejestrowanych księgowych (liczące minimum 200 przedstawicieli zawodu). Oddziały, nad którymi nadzór sprawuje Ministerstwo Sprawiedliwości, mają status niezależnych organów publicznych odpowiedzialnych za nadzorowanie przedstawicieli zawodu, utrzymywanie rejestru, procedury dyscyplinarne, ustawiczny rozwój zawodowy, działania administracyjne etc.

We Włoszech rola księgowego jest bardzo znacząca i nie sprowadza się jedynie do wykonywania czynności typowo księgowych, ale pełni on często rolę doradcy jednostek gospodarczych, szczególnie małych i średnich przedsiębiorstw. Należy pamiętać, że w tym kraju nie ma zakazu świadczenia usług księgowych przez osoby, które nie posiadają kierunkowego wykształcenia, nie odbyły praktyki i nie zdały egzaminu państwowego. Nie mogą one wprawdzie posługiwać się wymienionymi zastrzeżonymi tytułami zawodowymi, ale mają prawo działać na rynku usług księgowych i walczyć o klienta. Sam rynek decyduje o tym, kto zostanie uznany za wiarygodnego praktyka.

Wielka Brytania

 Decyzje o kształcie wykonywania zawodu przez księgowych leżą wyłącznie w gestii sześciu organizacji zawodowych działających na terenie Wielkiej Brytanii. System ten jest odmienny od kontynentalnego, który w klasycznej formie można zaobserwować we Francji i we Włoszech. Rząd brytyjski nie ingeruje w działalność zawodową księgowych i polega na organizacjach zawodowych w określaniu i utrzymywaniu wysokich standardów postępowania oraz jakości pracy zrzeszonych przez nie członków. Innymi słowy, zawód księgowy jest nieuregulowane z wyjątkiem czterech obszarów, które dotyczą: doradztwa inwestycyjnego, postępowania upadłościowego, rewizji finansowej i prania pieniędzy. Znakomita większość księgowych, zarówno tych świadczących usługi zewnętrzne, jak i tych zatrudnionych w firmach (w przemyśle, handlu, czy też w sektorze publicznym), przynależy do organizacji zawodowych obligujących ich swymi wewnętrznymi przepisami do spełnienia określonych wymogów

Fot.: MySZA

w zakresie posiadanego wykształcenia, umiejętności zawodowych, obowiązkowego doskonalenia wiedzy etc. Jednostki zatrudniające księgowych na etacie, bądź też korzystające z zewnętrznych usług prowadzenia ksiąg, mają pewność co do jakości pracy potwierdzonej przynależnością danego przedstawiciela zawodu do określonej uznanej organizacji zawodowej. Księgowi niezrzeszeni i nie objęci jakimikolwiek obowiązkami, wynikającymi z przynależności do struktur organizacji księgowych, stanowią mniejszość. Wykonywanie przez nich usług księgowych nie jest prawnie zakazane, dlatego tylko od firmy zależy, czy chce ponieść ryzyko zatrudnienia tego rodzaju praktyków księgowych.

Węgry

 Zgodnie z rozporządzeniem rządowym z 5 maja 2002 r. każda osoba, odpowiadająca za sporządzanie sprawozdań finansowych w firmie lub świadcząca usługi księgowe na rzecz stron trzecich, jest zobligowana do posiadania wydawanego przez Ministerstwo Finansów certyfikatu „dyplomowanego księgowego”. (źródło: *Raport dotyczący przestrzegania standardów i kodeksów. Rachunkowość i rewizja finansowa. Oprac. Bank Światowy, 2004*). Można zatem stwierdzić, iż na Węgrzech wprowadzono rozwiązanie postulowane przez SKwP, aby prawnie określić funkcję głównego księgowego jako osoby, która ponosi odpowiedzialność za rachunkowość jednostki.

Fot.: www.cepolina.com

Opracowanie: Dział współpracy z zagranicą Biura Zarządu Głównego SKwP

Regulacja zawodu księgowych w świetle obowiązków, które na SKwP nakłada członkostwo w IFAC

Regulację zawodu należy rozpatrywać nie tylko w kontekście kraju, ale należy także mieć na uwadze przynależność SKwP do Międzynarodowej Federacji Księgowych (IFAC). Obliguje ona organizacje członkowskie do przyjęcia na siebie obowiązków, które w znaczącym stopniu odnoszą się do zagadnienia „doregulowania” zawodu księgowych. Zgodnie z polityką IFAC obowiązki organizacji członkowskich zrzeszających księgowych rozciągają się na trzy dziedziny: 1. edukacja (początkowe szkolenia i późniejsze doskonalenie ustawiczne), 2. egzaminy (licencjonowanie lub certyfikowanie), 3. wdrażanie określonych wymogów (etyka i dyscyplina). IFAC zachęca do wykonywania zawodu przez księgowych z całego świata w sposób zgodny z najwyższymi standardami. Wymaga to od organizacji członkowskich wprowadzenia w życie odpowiednich systemów i mechanizmów, które zapewnią, że wszyscy księgowi będący członkami poszczególnych organizacji, niezależnie od tego, czy wykonują wolny zawód, czy też są zatrudnieni w poszczególnych sektorach gospodarki, będą posiadali odpowiednią wiedzę oraz przestrzegali standardów zawodowych i kierowali się wartościami etycznymi.

Obowiązki nałożone na organizacje członkowskie IFAC zawierają się w siedmiu obszarach, określanych jako *Oświadczenia w sprawie obowiązków członkowskich (OOC)*.

OOC 1	Zapewnianie jakości
OOC 2	Międzynarodowe Standardy Edukacyjne dla zawodowych księgowych oraz inne wytyczne Komitetu Edukacji
OOC 3	Międzynarodowe standardy, powiązane z nimi wskazówki dotyczące praktyki i inne dokumenty wydawane przez IAASB
OOC 4	Kodeks Etyki IFAC dla zawodowych księgowych
OOC 5	Międzynarodowe Standardy Rachunkowości Sektora Publicznego i inne wytyczne Komitetu Sektora Publicznego
OOC 6	Postępowanie dochodzeniowe i dyscyplinarne
OOC 7	Międzynarodowe Standardy Sprawozdawczości Finansowej

Nikt nie będzie bezczynny

Stowarzyszenie wytyczyło kierunki działań na nową kadencję, czyli na lata 2007-2010.

Rozwój zawodu

Priorytetowym zadaniem jest doprowadzenie do zdefiniowania zawodu księgowego w klasyfikacji zawodów. Podniesienie rangi tego zawodu poprzez jego certyfikację zwiększy zaufanie do informacji płynących z rachunkowości. Należy podjąć działania umożliwiające wdrożenie i przestrzeganie wymagań etycznych przez członków Stowarzyszenia oraz upowszechniać w całym środowisku księgowych i w organizacjach biznesowych zasady zawodowej etyki w rachunkowości. SKwP pragnie propagować w społeczeństwie, ze szczególnym uwzględnieniem młodego pokolenia, wiedzę dotyczącą znaczenia i roli, jaką profesjonalna działalność księgowych ma dla prawidłowego rozwoju gospodarczego kraju. Należy wzbogacić prowadzoną działalność edukacyjną, zwłaszcza dotyczącą zasad etyki zawodu księgowego, uwrażliwiać księgowych i kierownictwa jednostek na problematykę możliwości wystąpienia potencjalnych nieprawidłowości w rachunkowości i sprawozdawczości finansowej.

Rozwój Stowarzyszenia

Należy dostosowywać strukturę i formy działalności SKwP do wyzwań stawianych przed nowoczesną organizacją zawodową. Kontynuować i rozszerzać współpracę zagraniczną poprzez aktywne uczestnictwo w pracach międzynarodowych organizacji oraz dynamizować stosunki dwustronne. Ważne jest współdziałanie z organami administracji państwowej poprzez inicjowanie i opiniowanie projektów prawa gospodarczego i finansowego. Należy również rozwijać współpracę z innymi organizacjami zawodowymi w kraju,

ze szczególnym uwzględnieniem Krajowej Izby Biegłych Rewidentów. Bardzo istotne jest stwarzanie warunków do aktywnego uczestnictwa członków w życiu Stowarzyszenia.

Edukacja

Kontynuowanie wielokierunkowego rozwoju działalności edukacyjnej, której celem jest zdobycie i utrzymanie wysokich kompetencji zawodowych (kształcenie ustawiczne), jest bardzo ważne zarówno dla członków Stowarzyszenia, jak i osób wykonujących zawód księgowy oraz zawody pokrewne. SKwP zamierza doprowadzić do ujednoczenia systemu kształcenia w całej organizacji poprzez ustalenie wzorcowych programów szkoleniowych dla poszczególnych poziomów, uzupełnienie ich wstępnymi wymaganiami dla uczestników oraz wprowadzenie jednolitych zaświadczeń i certyfikatów, potwierdzających uzyskany stopień zawodowy. Należy również zadbać o wysoki poziom merytoryczny oferowanych usług. Ważne jest zapewnienie właściwych warunków techniczno-dydaktycznych i organizacyjnych do prowadzenia przedsięwzięć edukacyjnych oraz twórczej i przyjaznej atmosfery podczas zajęć dydaktycznych. Należy zadbać o właściwy pod względem przygotowania merytorycznego i pedagogicznego dobór wykładowców. Trzeba rozwijać ofertę szkoleniową na miarę zapotrzebowań wszystkich potencjalnych odbiorców i włączać się do programów edukacyjnych innych grup społeczno-zawodowych. Niezbędne jest doskonalenie form działalności edukacyjnej m. in. aktywizowanie współpracy między O/O SKwP (wspólne przedsięwzięcia edukacyjne), z uczelniami wyższymi (Rada Naukowa) oraz popularyzowanie i stosowanie w praktyce Międzynarodowych Standardów Edukacyjnych.

Gospodarka i finanse

Systematycznie należy podnosić jakość i poszerzać działalność wydawniczą Stowarzyszenia, prowadzoną głównie przez Centralny Ośrodek Szkolenia Zawodowego. Ważne jest by wzmocnić organizacyjnie i kadrowo spółki kapitałowe, w których SKwP posiada udziały, aby ich działalność gwarantowała wysoką jakość usług doradczych i audytorskich. Należy również dokonać niezbędnych przekształceń własnościowych w spółkach audytorskich, dostosowując strukturę własnościową do wymogów dyrektywy 2006/43/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z 17 maja 2006 r. oraz do krajowych regulacji prawnych.

Działalność wewnętrzna

Niezbędne jest upowszechnianie misji i zadań organizacji. Należy stworzyć dla członków ogólnopolskie forum dyskusyjne na stronach internetowych Stowarzyszenia, na którym oprócz dyskusji on-line rozpowszechniane będą także informacje i rady dla księgowych (konsultacje z rachunkowości, finansów, podatków i innych dziedzin pokrewnych, upowszechnianie krajowych i międzynarodowych aktów prawnych). Wskazane jest również opracowanie dokumentów symbolizujących i potwierdzających przynależność do SKwP, aby kreować wizerunek księgowego i Stowarzyszenia na zewnątrz. Ważne by kontynuować prace na rzecz seniorów zawodu, aby wypełniać postanowienia statutowe. Wskazane jest opracowanie i upowszechnianie kompleksowej oferty dla księgowych – od działalności szkoleniowej, poprzez bezpłatne konsultacje i odczyty, spotkania środowisko-szkoleniowe, kluby dyskusyjne, prowadzenie bibliotek i czytelni oraz realizację prostych form pośrednictwa zawodowego. Całą organizację czeka duży wysiłek przy wykonywaniu założonych przez zjazd zadań, ale i ogromna satysfakcja, gdy zostaną zakończone.

Czas bilansu to czas...

Rozmowa ze Stefanem Czerwińskim – sekretarzem Zarządu Głównego SKWP

– *Bilans – to słowo u niektórych wywołuje gęsią skórkę, innym kojarzy się z pracą po godzinach i żmudnym szukaniem przysłowiowego grosza...*

To już przeszłość i historia, która wraca tylko w opowieściach. Ale rzeczywistość jeszcze nie tak dawno bilans oznaczał w służbach finansowych powszechną mobilizację, a księgowy czuł się jak żołnierz na pierwszej linii frontu. Nikt nie myślał o urlopach, wcześniejsze wyjście do domu było nie do pomyślenia, a jeśli ktoś zachorował czuł się jak dezertor.

– *A teraz jest inaczej?*

Oczywiście. Ogromny postęp techniczny ostatnich kilkunastu lat ułatwił niesłychanie pracę finansowo-księgową. Komputery odciążyły ludzi przy wykonywaniu mechanicznych i najbardziej nużących prac, pozwoliły choćby na częściowe odejście od dokumentacji papierowej, wielokrotnie zwiększyły szybkość obliczeń, a możliwość sieciowania stanowisk pozwala na błyskawiczną wymianę informacji i dokumentów.

– *Jednak pomimo tych udogodnień nadal czas sporządzania bilansu, to czas wzmożonego wysiłku.*

Tego nikt nie neguje, ale w tej chwili to okres najbardziej wymagający wysiłku intelektualnego.

– *Od czego i kiedy go zaczynamy?*

Od inwentaryzacji okresowej, która powinna zacząć się na 3 miesiące przed zakończeniem roku obrotowego. Zwy-

kle rozpoczyna się pod koniec listopada i trwa praktycznie jeszcze na przełomie roku. Wówczas dokonuje się inwentaryzacji produkcji w toku i środków pieniężnych na określony dzień, zwykle ostatni dzień roku.

– *A jaki jest następny krok?*

Drugi etap to zamykanie ksiąg rachunkowych i przypada zwykle na styczeń. Wówczas m.in. przeprowadzane są analizy zobowiązań i należności, ustala się zakres odpisów aktualizujących utratę wartości aktywów – jeżeli nie dokonywało się tego na bieżąco w trakcie roku, szacuje rezerwy na przyszłe zobowiązania. Prace związane z szacowaniem zwykle zleca się specjalistom zewnętrznym – aktuariuszom, odciążając własne służby księgowe.

– *Mocno sfeminizowane, przynajmniej.*

To prawda, księgowość to zawód, w którym zdecydowanie przeważają kobiety i nie jest im łatwo, gdy nadchodzi bilans.

– *Czas bilansu, to czas...*

Na pewno nie relaksu. I choć nie siedzi się już „nad bilansem” dniami i nocami, to jednak trzeba bardziej intensywnie pracować, a o urlopach zapomnieć, mimo że to okres świąt, a później ferii szkolnych. Matki-księgowe nie wyjeżdżają z dziećmi na narty. Choć większość żmudnej pracy wykonują komputery, to jednak człowiek musi je obsłużyć, wprowadzić dane, określić, co i w jakiej formie chce otrzymać. Ktoś to musi przeanalizować, porównać i wyciągnąć wnioski. Poza tym bilans i przygotowanie do niego zajmują sporo czasu, w którym normalna bieżąca praca księgowa musi trwać bez zakłóceń. Oczywiście więc, że zwiększa się wysiłek, stres i odpowiedzialność.

– *Co by Pan poradził u progę bilansu?*

Wiele ułatwia dobre zintegrowane oprogramowanie, wspomagające zarządzanie. Tak naprawdę to niezbędny jest przede wszystkim sprawny zespół finansowo-księgowy, właściwe oprzyrządowanie (sprzęt, sieć, programy), dobry informatyk, odpowiednia organizacja i jasny umysł. Czas bilansu to czas zwiększonego wysiłku intelektualnego.

– *I trochę szczęścia by się przydało...*

Shczęście jest przydatne zawsze, chociażby po to, by nie było awarii sprzętu, epidemii grypy lub wirusa komputerowego, z całą resztą księgowi poradzą sobie bez trudu.

– *Dziękuję za rozmowę.*

Oddziały Okręgowe Stowarzyszenia Księgowych w Polsce oraz Centralny Ośrodek Szkolenia Zawodowego zapraszają na szkolenia – Akcja BILANS – na terenie całej Polski www.skwp.pl

W telegraficznym skrócie

■ Tradycyjnie, jesienią O/O w Białymstoku zorganizował XIX wyjazdową konferencję z cyklu „Rachunkowość i podatki”. Otrzymała się w dniach 10–12 września 2007 r. w XIV-wiecznym zamku krzyżackim w Rynie, zaadaptowanym na centrum kongresowo-wypoczynkowe. Udział wzięło 62 słuchacze: główni księgowi, dyrektorzy finansowi i przedstawiciele środowisk gospodarczych. Wykłady poprowadzili: blok rachunkowości – prof. SGH dr hab. Elżbieta Mączyńska oraz Adam Kęsik – prezes Krajowej Rady Biegłych Rewidentów, blok podatki – Hanna Lubińska, doradca podatkowy. Słuchacze wysoko ocenili zarówno stronę merytoryczną konferencji, jak i atrakcje związane z pobytem w historycznym zamku.

■ Już po raz czwarty (27–28 września 2007 r.) dzięki inicjatywie SKwP O/O w Szczecinie odbył się Zjazd Księgowych – „Rachunkowość w plenerze”. Zorganizowano go w Cieszyńskim Drowskim przy współudziale O/O SKwP w Bydgoszczy. W programie znalazły się wykłady z zakresu rachunkowości prowadzone przez biegłych rewidentów ze Szczecina. Ponadto prezes Pelagia Żejmo zapoznała słuchaczy z „Kodeksem zawodowej etyki w rachunkowości”. Duże zainteresowanie wzbudził wykład „Dylematy etyczne i profesjonalizm księgowego jako nowy kierunek w rozwoju rachunkowości”.

■ Od 13 do 15 listopada br. w mieście Meksyk trwało posiedzenie Rady Międzynarodowej Federacji Księgowych (IFAC), na którym m.in. przyjęto budżet na 2008 r., omówiono strategię IFAC na kolejne lata, odbyły się sesje warsztatowe, dyskutowano nt. standardów IFAC i wytycznych do standardów, poruszono kwestie dotyczące promowania jakości, przyjęto nominacje pięciu nowych członków Rady na 3-letnią kadencję i zatwierdzono trzech nowych członków stowarzyszonych IFAC – organizacje z Kajmanu, Mauritiusa i Senegalu. Podkreśleniu zbliżających się obchodów 30-lecia IFAC służyło seminarium jubileuszowe „Środowisko sprawozdawczości finansowej w XXI wieku”.

■ W Nałęczowie zakończyła się 20 listopada br. dwudniowa narada dyrektorów i głównych księgowych Oddziałów Okręgowych SKwP. Omawiano m.in.: program operacyjny

„Kapitał Ludzki”, finansowanie projektów z EFS, program działania SKwP na lata 2007–2010, sprawy finansowe oraz zadania Komisji ds. Szkoleń i Wydawnictw. Uczestnicy zwiedzili również Kazimierz Dolny nad Wisłą.

■ Od 2–8 grudnia 2007 r. obchodzony jest Światowy Tydzień Księgowości poświęcony 30 rocznicy istnienia Międzynarodowej Federacji Księgowych (IFAC) – globalnej organizacji działającej na rzecz zawodu księgowych. Stowarzyszenie Księgowych w Polsce jest jej członkiem zwyczajnym od 1989 r. W czasie obchodów Stowarzyszenie, IFAC oraz 155 organizacji członkowskich i stowarzyszonych IFAC ze 118 krajów świata przypomną o roli i zasługach 2,5 miliona zawodowych księgowych, którzy działają w interesie publicznym oraz wspierają rozwój i wzrost gospodarczy na całym świecie.

■ Oddział Wielkopolski SKwP przyłączył się do upowszechnienia Światowego Tygodnia Księgowości, który dodatkowo stanowi uroczyste zakończenie obchodów 77-lecia Oddziału Wielkopolskiego SKwP w Poznaniu oraz Jubileuszu 100-lecia organizacji księgowych na ziemiach polskich. Zaplanowano m.in.: bezpłatne konsultacje z zakresu rachunkowości i podatków, dni otwarte Stowarzyszenia, dzień młodych księgowych, uroczystą konferencję dla wszystkich członków i sympatyków Stowarzyszenia z udziałem przedstawicieli KIBR, KIDP, PTE, AE w Poznaniu i WSHiR.

■ W Bronisławowie pod Łodzią 8 grudnia br. odbędą się półfinały i finał konkursu Księgowy Roku 2007. W trakcie sesji finałowej jury wybierze Najlepszych Księgowych Województw. Natomiast Księgowy Roku 2007 poznamy 12 stycznia 2008 r. w trakcie Gali Finałowej w Warszawie.

■ W Lizbonie 10 grudnia br. odbędzie się, organizowana przez Federację Audytorów Małych i Średnich Przedsiębiorstw (EFAA), konferencja zatytułowana „Prowadzenie małej firmy księgowej w Europie”. Rozpocznie się prezentacją przedstawiającą w ujęciu globalnym profesję księgowych w Europie. Następnie zaplanowano dyskusję nad problemami, z którymi borykają się małe firmy księgowe, po czym odbędzie się część praktyczna poświęcona konkretnym firmom z sektora małych firm księgowych.

Oddział Okręgowy SKwP

Gdańsk

Potwierdzone zapisami początku działalności ruchu zawodowego księgowych na Pomorzu datowane są od 1934 roku.

Wówczas w listopadzie, w obecności prezesa Zarządu Głównego prof. Konrada Czerwińskiego powołano samodzielny Oddział Związku Księgowych w Polsce z siedzibą w Gdyni. Obowiązki prezesa powierzono Michałowi Pacoszyńskiemu, uznawanemu dziś za ojca ruchu zawodowego księgowych na Wybrzeżu Gdańskim.

W 1949 r. ówczesne władze państwowe zdecydowały ostatecznie o likwidacji SKwP. Wówczas Michał Pacoszyński, pracujący z oddaniem dla środowiska księgowych, doprowadził do zarejestrowania w 1952 r. Towarzystwa Naukowego Księgowych w Gdyni, które działało jako jedyna organizacja księgowych.

Przyłączając się do działań pod przewodnictwem prof. Stanisława Skrzywana, również w Gdańsku dążono do wznowienia działalności Stowarzyszenia Księgowych. Dopiero jednak w kwietniu 1957 r. odbyło się w Stoczni Gdańskiej zebranie przygotowawcze, a kilka dni później formalnie powołano władze reaktywowanego oddziału SKwP. Zarząd ten doprowadził do zespolenia prac gdańskiego oddziału z działającym równolegle do marca 1958 r. Towarzystwem Naukowym Księgowych w Gdyni. Stopniowo wzrastała liczba członków. W 1964 r. do naszego oddziału należało 1000 osób. W tych latach w pracach oddziału aktywnie uczestniczyli m.in.: F. Bogacki (przed-

wojenny pracownik Poczty Polskiej w Gdańsku), Z. Szepietowski, J. Karolewski, L. Bednarski, F. Kośmicki, W. Lewczyński, T. Zieliński, E. Woźniakowski.

Z początkiem 1965 r. obowiązki społeczne prezesa zaczął pełnić prof. Lech Bednarski – przez blisko 40 lat sztandarowa postać gdańskiego oddziału. Był nie tylko naukowcem i prezesem cieszącym się dużym autorytetem ze względu na fachowość, ale przede wszystkim wspaniałym człowiekiem, mądrym życiowo, życzliwym, wyrozumiałym i taktownym. Wśród wielu oficjalnych dowodów uznania otrzymał tytuł Honorowego Członka SKwP. Oprócz niego tytuł ten otrzymali na przestrzeni lat: F. Bogacki, K. Gentkowski, M. Pacoszyński, E. Woźniakowski, T. Zieliński, C. Kankowski, F. Kośmicki oraz J. Karolewski.

Prezydium XIX Zjazdu Członków O/O SKwP w Gdańsku

Prace w oddziale od czasu jego reaktywowania w 1957 r. prowadzone były na 200 m² w lokalu w centrum Gdańska-Wrzeszcza (ul. Jaśkowa Dolina 6). Rozwój działalności, szczególnie zwiększenie liczby grup szkoleniowych po 1990 r. wymusiły podjęcie starań o dodatkową powierzchnię lub nową, większą siedzibę. Po długich poszukiwaniach stosownego lokalu w różnych miejscach, okazało się, że na tej samej ulicy Jaśkowa Dolina można zakupić odpowiedni obiekt. Dzięki pomocy finan-

sowej Zarządu Głównego oraz systematycznie gromadzonymi środkami własnymi gdański oddział od czerwca 1995 r. dysponuje nowym ośrodkiem szkoleniowym o powierzchni ponad 500 m² oraz parkingiem na ok. 40 miejsc. Do września 2002 r. prowadzono działalność w dwóch lokalach na tej samej ulicy, ale w odległości 2 km od siebie. Ze względów organizacyjnych i ekonomicznych w sierpniu 2002 r. podjęto decyzję o przeprowadzce i opuszczeniu zajmowanego przez ponad 40 lat lokalu przy Jaśkowej Dolinie 6.

W realizacji działalności statutowej ważną rolę odgrywają porozumienia z organizacjami naukowymi i społeczno-zawodowymi takimi, jak: PTE, NOT, TNOiK, Zrzeszenie Prawników. Godne podkreślenia są również dobre relacje ze studentami Koła Naukowego Uniwersytetu Gdańskiego oraz aktywna działalność seniorów księgowych skupionych w kole przy naszym oddziale. Władze Oddziału Okręgowego SKwP w Gdańsku, obecnie pod przewodnictwem prezesa Jerzego Łopackiego, starają się dotrzeć do wszystkich grup wiekowych księgowych.

SKwP Oddział Okręgowy w Gdańsku
ul. Jaśkowa Dolina 93, 80-286 Gdańsk
tel.: (058) 341 25 30; 341 98 11
faks (058) 344 17 87
e-mail: biuro@gdansk.skwp.pl
www.gdansk.skwp.pl

Początek tradycji

Rozmowa z Agnieszką Bieńko – laureatką nagrody II stopnia za pracę magisterską w dorocznym konkursie organizowanym przez Stowarzyszenie Księgowych w Polsce

– *Co Panią skłoniło do wybrania studiów ekonomicznych?*

W mojej rodzinie nie ma wprawdzie wielopokoleniowych tradycji związanych z ekonomią, jednak dość duży wpływ na mój wybór miał fakt, że moja mama posiada takie wykształcenie i jest wieloletnim pracownikiem banku. Przez lata obserwowałam jej pracę. Słuchałam opowieści znajomych, którzy wcześniej studiowali na mojej uczelni, o tym jakie mają zajęcia, co na nich robią itp. To umocniło we mnie jeszcze dodatkowo chęć podjęcia studiów ekonomicznych

– *Czyli początek tradycji rodzinnej już jest...*

Być może taka tradycja rzeczywiście powstanie, bowiem mój brat zamierza iść śladami mamy i moimi, i także podjąć studia na kierunku ekonomicznym.

– *Co w ekonomii Pani sobie szczególnie upodobała?*

Mówiąc szczerze, początkowo nie było właściwie kierunku, który zainteresowałby mnie bardziej niż inne. Wszystko tak naprawdę było nowe i ciekawe. Później zainteresowałam się rachunkowością. Jednocześnie bardzo atrakcyjne były dla mnie zagadnienia z zakresu bankowości i pojawił się pomysł, aby połączyć te dwa obszary kiedyś w pracy zawodowej, a na pewno przy pisaniu pracy magisterskiej. A że emocjonalnie związana jestem z bankiem spółdzielczym, w którym pracuje mama, oczywiście dla mnie było, że część badawcza mojej pracy dotyczyć będzie właśnie tego banku.

– *W jaki sposób dowiedziała się Pani o konkursie i jakie znaczenie ma otrzymana przez Panią nagroda?*

O konkursie usłyszałam na jednym z pierwszych seminariów magisterskich, prowadzonych przez moją panią promotor – dr Joannę Wielgórską-Leszczynską. Pisząc pracę magisterską nawet nie pojawiła się u mnie taka myśl, aby w nim wziąć udział. Dopiero jakiś czas po obronie pani promotor przypomniała o konkursie i zasugerowała zgłoszenie pracy. I udało się. Otrzymana nagroda wiele dla mnie znaczy. Konkurs organizowany przez Stowarzyszenie cieszy się dużym prestiżem w środowisku. Zostanie laureatem przynosi naprawdę ogromną satysfakcję i zadowolenie, a także jest szansą na wyjście ze swoimi pomysłami na zewnątrz.

– *Czy uważa Pani, że Stowarzyszenie Księgowych w Polsce to miejsce, w którym młodzi ludzie mogą realizować swoje zamierzenia?*

Myślę, że Stowarzyszenie m.in. organizując takie konkursy stara się zachęcić młodych ludzi do podejmowania działań mających popularyzować rachunkowość, a także zapoznawać ich z działalnością organizacji. A że działalność jest zróżnicowana myślę, że Stowarzyszenie to miejsce, gdzie można się odnaleźć i realizować.

– *A czym zajmuje się Pani teraz i jak widzi swoją przyszłość?*

Obecnie jestem zatrudniona w dziale księgowości spółki świadczącej usługi z zakresu księgowości, audytu i doradztwa podatkowego. Początkowo prowadziłam księgi spółki zależnej jednego z największych banków w Polsce, a także sporządzałam sprawozdania na potrzeby grupy kapitałowej, w skład której wchodzi ten bank. Od ponad pół roku odpowiadam za projekt polegający na obsłudze jednego z narodowych funduszy inwestycyjnych w zakresie kompleksowego prowadzenia ksiąg tego funduszu oraz szeroko rozumianej sprawozdawczości. Praca w księgowości stwarza mi bardzo duże możliwości rozwoju i przynosi wiele przyjemności, jednakże swoją

dalszą ścieżkę zawodową chcę związać z audytem i obecnie jestem w trakcie zdobywania uprawnień biegłego rewidenta.

– *A jak Pani spędza wolny czas?*

Staram się jak najbardziej zrelaksować i odbudować zapasy pozytywnej energii. Uwielbiam długie spacery z przyjaciółmi po zakamarkach starej Warszawy, gdzie można odkryć miejsca o niespotykanym uroku i atmosferze, pozwalające zatrzymać się na chwilę zapomnieć o codziennych obowiązkach i szybkim tempie życia. Ogromną przyjemność przynosi mi także taniec. Niestety, dopiero kilka lat temu odkryłam jeszcze jedną dziedzinę, na którą staram się poświęcić większą część zimowego urlopu – narciarstwo.

– *Ale czemu „niestety”? To wspaniała forma odpoczynku.*

Niestety, bo późno je odkryłam. Nie spodziewałam się, że będzie mi przynosić tyle radości, zabawy i przyjemności, a w połączeniu z górami i białym puchem dokoła jest dla mnie rewelacyjnym sposobem na odpoczynek i regenerację. W lecie natomiast plaża i morze. Staram się też nadrabiać zaległość ze znajomości historii i kultury regionalnej okolic, z których pochodzę – Roztocza. Doszłam bowiem do wniosku, że zaczyna się sprawdzać przysłowie „cudze chwalicie, swego nie znacie”.

– *A jakie marzenia na przyszłość?*

Marzeń mam wiele, jedno pewnie bardziej realne, inne mniej. Wszystkie traktuję jednak bardzo osobiście i uważam, że nie powinno się o nich głośno mówić, bo się nie spełnią.

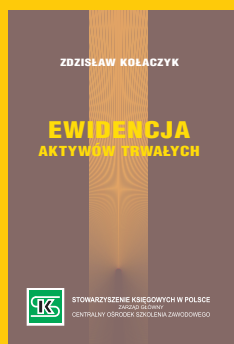
– *Dziękuję za rozmowę.*

W celu ułatwienia Państwu zapoznania się z ciągłymi zmianami przepisów prawa sygnalizujemy, że w ostatnim kwartale weszło w życie kilka istotnych unormowań oraz nowelizacji dotychczas obowiązujących przepisów. Prezentujemy Państwu najistotniejsze z nich. Przeglądu dokonano w porządku chronologicznym według dat wejścia regulacji w życie.

- **29 sierpnia 2007 r.** – rozporządzenie ministra finansów z 2 sierpnia 2007 r. w sprawie określenia wzorów rocznego obliczenia podatku oraz zeznań podatkowych obowiązujących w zakresie podatku dochodowego od osób fizycznych (DzU nr 148, poz. 1044). Regulacja określa nowe wzory formularzy obowiązujących w zakresie podatku dochodowego od osób fizycznych, które należy stosować do dochodów (przychodów) uzyskanych lub strat poniesionych od 1 stycznia 2007 r.
- **29 sierpnia 2007 r.** – rozporządzenie ministra finansów z 2 sierpnia 2007 r. w sprawie określenia wzorów zeznania, deklaracji i informacji podatkowych obowiązujących w zakresie zryczałtowanego podatku (DzU nr 148, poz. 1045). Rozporządzenie określa nowe wzory formularzy obowiązujących w zakresie zryczałtowanego podatku dochodowego, które należy stosować do dochodów (przychodów) uzyskanych lub strat poniesionych od 1 stycznia 2007 r.
- **19 września 2007 r.** – rozporządzenie ministra finansów z 3 września 2007 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie struktury logicznej deklaracji i podań, sposobu ich przesyłania oraz rodzajów podpisu elektronicznego, którymi powinny być opatrzone (DzU nr 170, poz. 1192). Regulacja wprowadza nową formę struktury logicznej deklaracji i podań. Modyfikacji dokonano też w sposobie ich przesyłania oraz rodzajach podpisu elektronicznego, którymi powinny być opatrzone.
- **18 października 2007 r.** – ustawa z 5 września 2007 r. o zmianie ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych (DzU nr 191, poz. 1361). Nowelizacja przewiduje podniesienie ulgi z tytułu wychowywania dzieci własnych lub przysposobionych. Na jej podstawie podatnicy mogą odliczyć od podatku kwotę stanowiącą iloczyn liczby wychowywanych dzieci i dwukrotności kwoty zmniejszającej podatek, określonej w pierwszym przedziale skali podatkowej. Oznacza to, że w 2007 r. kwota odliczenia wyniesie 1 145,08 zł na każde dziecko.
- **27 października 2007 r.** – rozporządzenie ministra finansów z 28 września 2007 r. w sprawie zapłaty opłaty skarbowej (DzU nr 187, poz. 1330). Zgodnie z rozporządzeniem składający wniosek lub pełnomocnik albo dokonujący zgłoszenia zobowiązany jest dołączyć dowód zapłaty opłaty skarbowej albo, co stanowi nowe rozwiązanie, uwierzytelnioną kopię dowodu zapłaty. Dowód zapłaty może mieć również formę wydruku potwierdzającego dokonanie operacji bankowej.
- **5 listopada 2007 r.** – rozporządzenie ministra finansów z 24 października 2007 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie zwrotu podatku od towarów i usług niektórym podmiotom (DzU nr 204, poz. 1472). Rozporządzenie wprowadza nowy wzór wniosku o zwrot VAT. Nowy wzór ma istotne znaczenie dla podmiotów zagranicznych, które na terytorium kraju nie posiadają siedziby, miejsca zamieszkania albo stałego miejsca prowadzenia działalności oraz nie są zarejestrowane na potrzeby VAT i dokonują zakupu towarów lub usług.
- **14 listopada 2007 r.** – rozporządzenie ministra transportu z 23 października 2007 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie warunków ustalania oraz sposobu dokonywania zwrotu kosztów używania do celów służbowych samochodów osobowych, motocykli i motorowerów niebędących własnością pracodawcy (DzU nr 201, poz. 1462). Regulacja wprowadza nowe stawki tzw. „kilometrówki”, co oznacza, że koszty używania pojazdów do celów służbowych pokrywa pracodawca według stawek za 1 kilometr przebiegu pojazdu, które nie mogą być wyższe niż: dla samochodu osobowego o pojemności skokowej silnika do 900 cm³ – 0,5214 zł, o pojemności skokowej silnika powyżej 900 cm³ – 0,8358 zł, dla motocykla – 0,2302 zł, dla motoroweru – 0,1382 zł.
- **14 listopada 2007 r.** – wyrok Trybunału Konstytucyjnego z 7 listopada 2007 r., sygn. akt. K 18/06 (DzU nr 211, poz. 1549). Trybunał Konstytucyjny orzekł, że art. 26 ust. 1 pkt 2 ustawy z 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych w zakresie, w jakim wyłącza możliwość odliczenia przez podatników, o których mowa w art. 27 ust. 9 tej ustawy, od dochodu osiągniętego z działalności wykonywanej poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej zapłaconych składek na ubezpieczenie społeczne, w sytuacji gdy składki te nie zostały odliczone od dochodu w państwie członkowskim Unii Europejskiej, na terenie którego działalność ta była wykonywana i art. 27b ust. 1 ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych w zakresie, w jakim wyłącza możliwość odliczenia przez podatników, o których mowa w art. 27 ust. 9 ustawy, od podatku należnego z tytułu działalności wykonywanej poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej składek na ubezpieczenie zdrowotne, w sytuacji gdy składki te nie zostały odliczone w państwie członkowskim Unii Europejskiej, na terenie którego działalność ta była wykonywana, jest niezgodny z Konstytucją. Przepisy te tracą moc obowiązującą z 30 listopada 2008 r. Oznacza to, że Polacy pracujący w krajach UE będą mogli odliczać składki na ubezpieczenia: społeczne i zdrowotne od podatku płaconego w Polsce.
- **21 listopada 2007 r.** – rozporządzenie ministra finansów z 23 października 2007 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie wzoru zawiadomienia naczelnika urzędu skarbowego o wyborze lub rezygnacji z wyboru miejsca opodatkowania w przypadku sprzedaży wysyłkowej z terytorium kraju (DzU nr 205 poz. 1486). Regulacja wprowadza nowy wzór zawiadomienia naczelnika urzędu skarbowego o wyborze lub rezygnacji z wyboru miejsca opodatkowania w przypadku sprzedaży wysyłkowej z terytorium kraju.
- **29 listopada 2007 r.** – rozporządzenie ministra finansów z 5 listopada 2007 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie szczegółowych wymogów, jakie powinno spełniać zgłoszenie celne (DzU nr 210, poz. 1529). Zmianie uległ rozdział dotyczący dokonywania zgłoszeń celnych z wykorzystaniem systemu teleinformatycznego (zgłoszeń elektronicznych).

Kolumnę redaguje:
DORADCA Zespół Doradców Finansowo-Księgowych
Sp. z o.o. w Lublinie
GRUPA FINANS-SERVIS
Opracowanie: Sylwia Pietras

Biblioteka księgowego i finansisty

Ewidencja aktywów trwałych

Zdzisław Kołaczyk

Każde przedsiębiorstwo prowadzące działalność gospodarczą musi posiadać niezbędne dla jej realizacji, określone środki o charakterze rzeczowym i finansowym. Autor przedstawia w bardzo przystępny sposób tematy związane z pojęciem środków trwałych, wartości niematerialnych i prawnych, środków trwałych w budowie, inwestycji, instrumentów finansowych. Każde zagadnienie zostało zilustrowane przykładami ewidencji księgowej. Szczególną pomoc dla pracowników służb finansowo-księgowych stanowi zestaw kilkudziesięciu zadań sytuacyjnych wraz z rozwiązaniami.

Warszawa 2007 (s. 168)

Rynek finansowy. Istota, instrumenty, funkcjonowanie

Danuta Dziawgo

Książka stanowi kompendium wiedzy niezbędnej dla zrozumienia zmian dokonujących się we współczesnej ekonomii, w której nieustannie rośnie znaczenie rynku finansowego. Znajomość różnorodnych instrumentów finansowych, a także świadomość ryzyka związanego z inwestowaniem w poszczególne segmenty rynku finansowego, ma kluczowe znaczenie dla osób związanych bezpośrednio i pośrednio z finansami oraz rachunkowością.

Zawarty w publikacji materiał ułatwia orientację w skomplikowanej materii nowoczesnych finansów i związanych z nimi aktów prawnych. Przedstawione zostały odpowiednie regulacje krajowe oraz międzynarodowe, m.in. Międzynarodowe Standardy Rachunkowości (MSR 32 i 39), Międzynarodowe Standardy Sprawozdawczości Finansowej (MSSF 7), ustawy i rozporządzenia dotyczące oferty publicznej oraz obrotu instrumentami finansowymi, jak również adekwatności finansowej.

Warszawa 2007 (s. 284)

Te pozycje powinny znaleźć się w bibliotece każdego księgowego i finansisty!

Oferuje je Stowarzyszenie Księgowych w Polsce Zarząd Główny Centralny Ośrodek Szkolenia Zawodowego

Zamówienia:

tel. (022) 745 04 70

faks (022) 745 04 40

e-mail: wydawnictwa@cosz.org.pl